

**Claudii Fleury, Presbyteri, Prioris Argenteliae Et Reg.
Christianiss. A Confessionibus Institutiones Juris
Ecclesiastici**

Fleury, Claude

Moguntiae, 1760

IV. De pœnitentia, extrema unctione, ordine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67899](#)

mum viaticum, competit hoc munus parocho,
aut presbytero ab eo delegato². Publicis pec-
catoribus & personis infamibus denegatur Eu-
charistia. *Venerabile* autem non nisi justam ob-
caussam & Episcopo permittente exponi de-
bet³.

1) c. 93. D. 2. concil. Trid. sess. 13. c. 6.

2) Ibid. c. 29. C. 10. X. de celebr. miss.

3) Ib. c. 95. ex Cyprian. decr. congr. concil. 164.

C A P . I V .

DE POENITENTIA, EXTREMA UNCTIONE, ORDINE.

I.

POENITENTIA fidelibus omnibus, qui peccata mortalia commiserunt, saltem semel quotannis est subeunda, cui rei appri- me convenit tempus quadragesimale¹. Con-
fitenda sunt peccata parocho, seu ejus delega-
to, aut pœnitentiaro aut Episcopi delegato presbytero². Quamvis omnes presbyteri ordinati accipiant potestatem *absolvendi*, non possunt tamen eam exercere iussu Episcopi, qui vel beneficium cum cura animarum con-
junctum, vel sine beneficio post prævium examen, consensum concedit³. Hæ permis-
siones ad certas personas, ad certa loca & ad certos casus restringi possunt. Ut plurimum enim eximuntur absolutiones monacharum, quibus exquisito confessore opus, & nonnulli casus atroces, quos sibi reservat Episcopus⁴. Etiam *Regulares*, & in his ipsi mendicantes,

Absolu-
tio im-
pertitur a
presbyte-
ris.

tot privilegiis ornati, his regulis circumscripti
buntur⁵. Sunt casus veteri observantia, con-
sentiente Ecclesia, pontifici reservati: quo-
rum caussa absolutionis ergo Romam olim
eundum fuit. Hodie indulgentia papæ Epi-
scopis & nonnullis presbyteris de iis mandata
dare solet.

- 1) *C. omn. urriusq. X. de pœnit. & remiss.*
- 2) *Concil. Trid. sess. 14. c. 5. f.*
- 3) *Sess. 23. c. 15.* 4) *Sess. 14. c. 7. sess. 23. c. 15.*
- 5) *Arres. d'Agen. 4. Mars 1669. Mem. du Clergé*
part. I. tit. 2. c. 8.

*Casus pa-
pæ reser-
vati.*

II. CASUS papæ reservati, indice
Rituali Parisiensi, sunt: 1. Incendium Eccle-
siarum & locorum non sacrorum, si incen-
diarius publice denunciatus est. 2. Simonia
ordinum & beneficiorum publica & realis.
3. Occisio seu mutilatio hominis in sacris.
4. Verbera episcopo vel alii prælato inficta.
5. Arma infidelibus suppeditata. 6. Adultera-
tio bullarum & brevium pontificis. 7. Inva-
sio & deprædatio terrarum Ecclesiæ Romanæ.
8. Violatio interdicti a sede apostolica profecti.
Casus episcopo reservati sunt: 1. Verbera atro-
cia homini religioso aut clero, qui in sacris
est, illata. 2. Incendium voluntarium.
3. Furtum in loco sacro cum effractione com-
missum. 4. Homicidium voluntarium. 5.
Duellum. 6. Insidia vitæ conjugis structæ. 7.
Abactio partus. 8. Verbera patri vel matri in-
ficta. 9. Sortilegium & veneficum seu divi-
natio. 10. Profanatio Eucharistiæ & sancti
olei. 11. Violenta sanguinis in templo effu-
sio. 12. Fornicatio in Ecclesia. 13. Stuprum

*Episcopo
reservati.*

religiosæ illatum. 14. Stuprum a confessore confessionariæ illatum. 15. Raptus. 16. Incestus in secundo gradu. 17. Sodomia, aliaque similia peccata. 18. Latrocinium sacrilegum. 19. Crimen falsi, falsi testimonii, falsæ monetæ, adulteratio epistolarum Ecclesiasticarum. 20. Simonia personata & occulta. 21. Assumptio falsi tituli & nominis in examine, recipiendorum ordinum cauſa.

III. PRO diversis diversarum dicēce-
ſum mōribus retervations sunt diversæ, qua-
rum manifesta utilitas in eo posita, ut homi-
nes, perpensa absolutionis difficultate, ab his
criminibus abhorreant. Pœnitentiarius po-
tissimum ad id datus est, ut de his cognoscat
absolvatque. In articulo mortis nec casus re-
servati, nec confessores attenduntur, sed qui-
libet presbyter absolvere potest quemlibet ago-
nizantem, quædam pœnitentiæ signa edentem.
Sed ne fraudi locus sit, ægroti ante omnia ad
hoc sacramentum confugere, nec prius me-
dici opem implorare possunt, quam hoc fa-
ctum sit: quod concilii Lateranensis decre-
tum¹ per Italiam & alibi observatum, in Fran-
cia negligitur. De cetero hoc sacramentum
nemini mortalium, ac ne iis quidem, qui-
bus capitale supplicium subeundum, dene-
gatur².

1) c. 13. X. *de pœnit.* 2) *Cl. de pœnit. c. I.*

IV. QUUM autem pœnitentiæ h. e. confessio
opera satisfactoria sint peccatis metienda; peccato-
rum e-
opus est, ut distincta fiat singulorum pecca- denda.

M 4

torum confessio, cuius secretum tam inviolabile, ut presbyter, qui id infausto omine revelat, e gradu suo dejiciendus sit & perpetuo carceri mandandus¹. Sane quingentis abhinc annis pœnitentiæ canonicae, singulis peccatis præstitutæ, in desuetudinem abierunt; quas tamen utile est nosse, ut satisfactiones peccatis adæquatæ injungi & vetus disciplina resuscitari possit. Sunt etiam casus, in quibus etiamnum pœnitentia publica injungi potest, si episcopo id utile videatur ad reparandum scandalum crimine publice commisso datum². Huic rei dies *cinerum*, quemadmodum publicæ absolutioni dies *viridium*, convenientissimus judicatur *in pontif. Rom.*

1) *C. omn. utriusque §. caveat. X. de pœnit.*

2) *Conc. Trid. sess. 14. c. 8.* 3) *Ib. sess. 24. c. 8.*

*usus in-
dulgen-
tiarum.*

V. INDULGENTIAS vel partim, vel plene remittuntur pœnitentiæ, prout illæ vel *particulares* sunt vel *plenariae*; quarum tamen effectus pendet ab effectu pœnitentium. Concedendæ autem sunt *gratis*, & ab episcopo curandum, ut supersticio aliquie abusus, quibus hoc institutum expositum, procul sint¹. Cave tamen pœnitentias confundas cum pœnis canonicis. Nam pœnitentiæ injunguntur *volentibus* resipiscere & mutare animum. Pœnæ infliguntur *invitis* ut vel emolliti redeant ad frugem, vel indurati ejificantur ex Ecclesia. Quod quum in foro externo fiat, *part. III. c. 18.* explicabitur.

1) *Concil. Trid. sess. 24. c. 8.*

VI. EXTREMA unctio ex diserto extrema
scripturæ præcepto ¹ a solis presbyteris, & ^{unctio}
ex traditione Ecclesiæ, a parocho, vel ejus
delegato administrari debet ². Sanctum
oleum ad hoc sacramentum & ad baptismum
necessarium in synodo, vel alio tempore præ-
stituto, quotannis ab episcopo die *viridium*
consecratum, vasis puris argenteis, vel stan-
neis, bene munitis, ne sacrilegio violari pos-
sit, asservandum ³.

1) *Jae. V. 14.*

2) *Conc. Trid. sess. 14. c. 3. Catech. Rom. p. 2. c. 6. n. 13.*

3) *c. 8. D. 95. INNOC. I. ep. ad decenn. Ritual. Rom.*

VII. POSTEA, quæ *Part. I.* diximus, ^{ordinatio}
de sacramento *ordinis* pauca dicenda restant, ^{tio.}
videlicet, hoc sacramentum, æque ac bapti-
smum, imprimere characterem. Unde itera-
ri nequit ¹. Si tamen dubium, num valida
sit prior ordinatio, repeti potest, sed *sub con-
ditione*, si prior sit invalida ². Unde porro
sequitur, presbyterum non posse fieri laicum,
& ob crimina e gradu dejectum valide admi-
nistrare sacramenta, licet ipse peccet, & epi-
scopi, qui in hæresin prolapsus, destitutus &
excommunicatus est, ordinationes, quamvis
illicitas, validas tamen esse, quia non *poteſta-
tem*, sed *poteſtatis exercitium* amisit ³.

1) *Concil. Trid. sess. 23. c. 4. Dist. 68. c. 4. I. 2.*

2) *c. 107. D. 4. de conf.*

3) *S. THOM. supplem. q. 38. art. 2.*

